

Domkapitlet
Visby stift
N:a kyrkogatan 3 A
621 55 Visby

Anmälan

Det yrkas att domkapitlet i Visby stift prövar om Mats Hermansson brutit mot de löften han angav vid sin prästvigning, där han lovade att följa vår kyrkas ordning, och om han på grund av detta, eller någon annan grund i kyrkans ordning, ska bli föremål för åtgärd.

Omständigheter

I februari i år meddelade överklagandenämnden beslut i ett ärende som inletts i Visby domkyrkoförsamling under hösten 2015. Av Överklagandenämndens akt i ärende dnr ÖN 2015/38 framgår följande (ur handlingar som alla har Mats Hermansson som upphovsman). En psykosocial skyddsronnd genomfördes i församlingen. Resultatet av skyddsronden sammanställdes av en konsult vid namn Ragnar Håkansson. Sammanställningen från denna skyddsronnd har 35 medarbetare i församlingen fått se i form av *en papperskopia* med möjlighet att kommentera vid ett särskilt tillfälle. Papperskopian har sedan samlats in och förstörts. Kommentarererna från detta tillfälle har sammanställts av konsulten Håkansson och sedan *mottagits av Mats Hermansson och Hans Nilsson i domkyrkoförsamlingen den 16 juni*. Materialet har därefter bearbetats av församlingens ledning och fått *sin slutgiltiga form under september månad*. Även den slutgiltiga versionen av rapporten ska ha inkommit från konsulten Håkansson.¹ En journalist och en facklig representant för ett fackförbundet har under hösten begärt ut den handling som inkom till församlingen den 16 juni. Mats Hermansson har då endast lämnat ut den slutgiltiga rapporten från september. Mats Hermansson har som skäl för detta påstått att den inkomna handlingen från juni var arbetsmaterial och i denna mening ännu ej offentlig.²

¹ Psykosocial skyddsronnd i Visby domkyrkoförsamling februari-september 2015 Rapport; samtal, kommentarer och åtgärdsplan, s. 3 f; mail från Mats Hermansson till Sofia Jönsson, 3 oktober 2015; mail från Mats Hermansson till Jannice Svensson, fackförbundet Vision den 1 oktober 2015.

² Mail från Mats Hermansson till Sofia Jönsson, 3 oktober 2015, mail från Mats Hermansson till Jannice Svensson, fackförbundet Vision den 1 oktober 2015.

Sedan saken blivit föremål för prövning har Mats Hermansson ändrat sin historia. Nu påstår han inte längre att den begärda handlingen är arbetsmaterial, utan i stället påstår han att handlingen över huvud taget inte existerar. Att det skulle komma in en handling i mitten på juni benämner Mats Hermansson som ”missförstånd som sedan eskalerat i rykten”. Detta trots att Mats Hermansson i tre tidigare handlingar, vilka han även i sitt yttrande till domkapitlet hänvisar till, skrivit om en inkommen handling under juni månad som av bland annat honom bearbetats, där han själv deltagit i arbetet med att ta bort alla personnamn utom honom själv.³ På den grunden att handlingen inte existerar har sedan domkapitlet och överklagandenämnden avslagit begäran om utlämnandet. Notera här att denna grund mycket väl kan vara riktig, eftersom handlingen av andra skäl än att den inte inkommit till församlingen vid dagen för utlämnandebegäran kan sakna existens. T.ex. genom att Mats Hermansson raderat handlingen.

Jag har i denna skrivelse utgått från att den version av händelsen som Mats Hermansson inledningsvis angett är den version som stämmer. Detta eftersom den angetts i tre skilda sammanhang (inte minst i en officiellt antagen rapport om den psykosociala skyddsronden), ligger närmare i tiden för det inträffade och faktiskt inte uttryckligen dementeras i Mats Hermanssons ordrika skrivelse till domkapitlet. Den konkreta frågan saken handlar om är om det skickades en handling från konsulten Håkansson till församlingen i mitten på juni (16 juni enligt Mats Hermanssons egna uppgifter). Detta har Mats Hermansson inte uttryckligen berört inför domkapitlet.

Det är överflödigt i detta sammanhang att gå in på de grundläggande och förhållandevis lättförståeliga regler om handlingars offentlighet och det enkla faktum att inkomna handlingar aldrig kan betraktas som arbetsmaterial. Av de erinranden som framförts både av domkapitlet den 11 november 2015 och överklagandenämnden den 12 februari 2016 sluter jag mig till att man från Svenska kyrkans rättsliga instanser redan uppfattat att Mats Hermansson agerat för att kringgå reglerna om handlingars offentlighet.

Åtgärd

³ Se uttalandena som följer. ”Domkyrkoförsamlingens arbetsledning, Mats Hermansson och Hans Nilsson tog den 16 juni emot denna skrivelse” ur Psykosocial skyddsround i Visby domkyrkoförsamling februari-september 2015 Rapport; samtal, kommentarer och åtgärdsplan, s. 3, sista stycket; ”Vi fick i början av sommaren del av det som så långt var gjort [...] Vi bearbetade materialet. [...] Den färdiga rapporten kom in från konsulten i mitten av september” ur mail från Mats Hermansson till Sofia Jönsson, 3 oktober 2015; ”Konsulten fortsatte att bearbeta materialet. Den text som konsulten presenterade för kamreren och mig den 16/6 är alltså texter som personalen godkänt. [...] Vi tog bort personnamn och skrivningar som direkt pekar ut individer. Förutom mitt namn” ur mail från Mats Hermansson till Jannice Svensson, fackförbundet Vision den 1 oktober 2015.

Frågan i ärendet gäller Mats Hermanssons personliga ansvar för händelserna. Denna fråga har tidigare inte varit föremål för prövning i domkapitlet. Mats Hermansson har, efter flera år som chef i en större församling, agerat som om han inte kände till de grundläggande regler om handlingars offentlighet. *Hans agerat har inneburit fara* för att en rapport, som skulle påvisa eventuella arbetsmiljöproblem, beskurits från uppgifter som kunnat användas för att avhjälpa allvarliga arbetsmiljöproblem. Händelsens allvar accentueras av att han själv är ansvarig för den verksamhet som dolts från granskning. Skulle han haft ett personligt intresse av att dölja information i handlingen det handlar om, hade detta i dagsläget kunnat vara dolt för flera parter som enligt kyrkoordningen har ett rättmätigt intresse av att ta del av denna information. Notera att jag inte skriver att detta verkligen har hänt, men att handlingssättet inneburit fara för detta, vilket är allvarligt. Mats Hermanssons *agerande har dessutom inneburit direkt skada*, eftersom en journalist och ett fackförbund som velat ta del av rapporten om den bristande arbetsmiljön nekats detta. Syftet med reglerna om handlingarnas offentlighet är att främja ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning om Svenska kyrkan. Genom Mats Hermanssons agerande har detta syfte omöjliggjorts. Detta måste betraktas som mycket allvarlig. För att upprätthålla respekten för Svenska kyrkans regelverk måste domkapitlet agera mot detta agerande.

Som ovan

Anders Lundberg
Hisingsgatan 4A
633 50 Eskilstuna

Bilaga: Överklagandenämndens akt i ärende dnr ÖN 2015/38